

telepensjonisten

Medlemsblad for Telepensjonistenes Landsforbund

Nr. 4/10 - 36. årgang

- Dag Melgård -
Telenors "stemme" i mer enn 20 år** s. 4
- Tråden som knyttet verden sammen** s. 8
- Aktiv pensjonist i 18 år** s. 14

God jul

REDAKTØRENS SPALTE

Vi har lagt bak oss den årlige innsamlingsaksjonen som i år hadde som mål å gi flyktninger en bedre tilværelse. Vi, det norske folk, har også denne gang vist at vi bryr oss om våre medmennesker som ikke har det så bra ute i den store verden. Den årvisse innsamlingsaksjonen har blitt en slags "samvittighets-renselse". I gjennomsnitt gir hver innbygger (store som små) ca. 25 kroner til de gode formålene som innsamlingsaksjonene har. Vi har gjort vår gode gjerning og kan med god samvittighet forebrede oss på en jul under trygge forhold med familie, venner, god mat, god drikke og kostbare gaver til store og små. Og på årets siste dag kan vi feire at nok et godt år har passert. Vi ønsker hverandre alt godt for det nye året og gjør det ved å sende opp fyrverkeri som totalt sett koster det samme som vi samlet inn under innsamlingsaksjonen.

I år har det kommet fram at vi kaster mat for flere milliarder kroner hvert år, samtidig som vi snakker om hvor dyrt det er å leve her i landet. Nå skal det vel sies at det nok ikke er de som har lite som sløser med maten. Men både private husholdninger og ikke minst matvareforretningene står for

dette sløseriet som står i sterk kontrast til de bildene og reportasjene vi ser fra andre deler av verden, hvor sult er en stor del av menneskenes hverdag.

Vi som vokste opp under og like etter krigen ble alltid gjort oppmerksom på at mat skulle spises og ikke kastes. Det var ikke bare en oppfordring, men en direkte ordre. Tilgangen på matvarer var begrenset, derfor var det om å gjøre å utnytte alt på beste måte. Ingen ting måtte gå til spille. Jeg er glad jeg fikk med meg denne mentaliteten over i voksen alder.

Nå går vi inn i julen, en høytid som med tydelighet viser den overflod vi omgir oss med. Det handles mer enn andre perioder i året. Handelen består også av mat av alle slag. Hvor mye blir kastet når julen/nyttåret er over?

De sies at julen varer helt til påske, kanskje den maten vi handler inn også kan vare til påske, til tross for datostemping og holdbarhetsdato.

Jeg ønsker alle ei trivelig jul og et godt nytt år!

Innhold:

Redaktørens spalte	s. 2	En telefonhistorie	s. 12
Lederen har ordet	s. 3	Telefonkællen forteller mer	s. 13
Dag Melgård - Telenors		Aktiv pensjonist i 18 år	s. 14
"stemme" i mer enn 20 år	s. 4	Kan spare milliarder på	
Slik var det før	s. 5	omsorgslønn for eldre	s. 16
Sofustanker	s. 6	Foreningsnummer og adresser	s. 18
Julen 1944	s. 7	Minneord om Ole Halsauet	s. 19
Tråden som knyttet		Landsstyret	s. 19
verden sammen	s. 8	God jul	s. 20

Neste nummer av bladet kommer ut i midten av desember. Frist for innsending av stoff er **15. november.2010.**

Redaktøren forbeholder seg retten til nedkorting av innlegg.

Forsidebildet: Flåvær juli 2010. Det er den store sjøbua som dominerer når ein kjem til Flåvær.

Bua brann ned i 1890, men det vart straks bygt ny og større bu på samme staden.

Lederen har ordet

"Eldrebølgen har nådd oss, og vil i de kommende tiår øke dramatisk. Vi registrerer med glede at det er tverrpolitisk enighet i Regjering og Storting og i kommunene:

Eldreomsorg må prioriteres.

Samtidig er vi dypt bekymret for at tiltakene som er vedtatt ikke er konkrete nok til å kunne sikre de sårbare og omsorgstrengende gamle den verdigheten de i sine siste leveår fortjener."

Dette står innledningsvis i det manifest som Pensjonistforbundet, med støtte av blant annet Telepensjonistenes Landsforbund, har vedtatt. Manifestet har 12 konkrete krav til tiltak for å sikre en verdig alderdom og dessuten et krav om to ekstra milliarder til eldreomsorgen nå. Det siste er, både en henvisning til "eldremilliarden" som stod sentralt i eldreopprøret i 1990, og en tydeliggjøring av at det nå menes alvor.

Det må settes inn penger og arbeidskraft i eldreomsorgen om vi skal få en verdig eldreomsorg.

Det var derfor med spenning vi ventet på Statsbudsjettet for 2011. Ville Regjeringen følge opp løftene om en verdighetsgaranti for eldreomsorgen, og hvor store midler ville de sette inn for å oppfylle denne garantien. Riktignok bebudet Regjeringen at de ville legge fram et forslag til lovendring og en ny forskrift om en verdig alderdom i løpet av høsten, men nødvendige midler for å kunne realisere en slik forskrift kom ikke i budsjettet.

Like etter at budsjettet var lagt fram begynte imidlertid ting å skje. Det ble satt skikkelig fokus på ventelistene for sykeheimplass og Helseministeren ba fylkesmennene om å kartlegge og dokumentere situasjonen. Dette er i tråd med ett av kravene i manifestet.

Når dette skrives så kommer meldingen om at Regjeringen legger opp til at kommunene skal få en ekstra milliard i år. Denne milliard er dessverre ikke øremerket eldreomsorgen, men Regjeringen sier at de ønsker at kommunene skal bruke disse pengene til å styrke eldreomsorgen. Vi ser på dette som en god start, og venter at Regjeringen vil følge opp med ytterligere bevilgninger neste år, og om nødvendig øremerkede midler.

Regjeringen endrer også støtteordningen til nye sykeheimplasser og omsorgsboliger for å stimulere kommunene til å bygge flere. Samtidig kommer verdighetsgarantien i form av en ny forskrift. Det er derfor grunn til å håpe på at kommunene nå følger Regjeringens oppmoding om å satse på eldreomsorgen når de lager sine budsjett for 2011. Med tanke på at det er kommunevalg om et år bør lokalpolitikkerne nå kjenne sin besøkelsestid.

Det var ikke bare eldreomsorgen vi var opptatt av i Statsbudsjettet. Som nevnt i forrige nummer av Telepensjonistene var det også med spenning vi ventet på Regjeringens forslag til endring i beskatning av pensjonistene. Som vi fryktet opprettholdt Regjeringen forslaget om å øke trygdeavgiften for pensjonister fra 3 % til 4,7 %. Vi er glad for at de justerte det opprinnelige forslaget slik at flere

pensjonister får skattelette, men vi er svært misfornøyd med forslaget om å øke trygdeavgiften. Regjeringen kommer heller ikke med noen god begrunnelse for at pensjonistene nå skal betale høyere trygdeavgift. Det er åpenbart at de legger opp til at pensjonistene skal fortsette å betale pensjonspremie til sin egen pensjon også etter at de er blitt pensjonister. Stortinget har i skrivende stund ikke vedtatt skatteopplegget, men det er dessverre ikke noe som tyder på at Stortinget endrer Regjeringens forslag.

Selv om vi ikke kan vente oss noen julegave fra Stortinget når det gjelder endring i trygdeavgiften så blir det jo jul i år også. Rundt om i landet er Telenørs julekonserter godt i gang. Disse konsertene er blitt en god tradisjon og en fin opplevelse for dem som får oppleve konsertene. Lokalforeningenes julesammenkomster er også viktige lyspunkt i denne ellers så mørke årstid. Forhåpentlig bidrar disse arrangementene og andre førjulstiltak til at vi alle kommer i en god julestemning.

Året 2011 blir et spesielt år.

Den nye pensjonsreformen settes i verk fra 1. januar 2011. Dette året blir også det første året hvor vi får se effekten av den nye reguleringsbestemmelsen for pensjonene, og får testet ut det nye drøftingsopplegget i så måte. Det skal bli spennende å se hva som skjer på pensjonsfronten neste år. Ser ikke bort fra at det kommer krav om omkamp om flere av de nye pensjonsbestemmelsene etter hvert som konsekvensene av endringene blir tydelige.

I 2011 skal også alle viktige vedtak knyttet til Samhandlingsreformen vedtas. Vi har nå lovforslagene til behandling. Det er helt klart at denne reformen på en grunnleggende måte vil endre helse- og omsorgssektoren.

Vi ser også fram til vårt landsmøte i Drammen i månedsskiftet mai/juni. Vi håper å kunne lage et program for møtet som både er interessant og nyttig for delegatene. Mer om dette senere.

Jeg håper at dere alle får ei riktig god jule- og nyttårshelg, og ønsker virkelig at 2011 blir et godt år for pensjonistene.

Ingenting er umulig for den som ikke behøver å gjøre det selv.

A.H. Weiler

DAG MELGAARD - TELENORS "STEMME" I MER ENN 20 ÅR

Etter noen år i NRK og noen år i PR-byrå, kom han til Televerket i 1988.

Om du ikke har møtt ham, har du sikkert hørt ham. Han har vært Televerkets/Telenors stemme i alle de årene han har vært i virksomheten.

Når medias søkelys har vært rettet mot Telenor, er det ofte han som har stått fram og gitt offentligheten informasjon og forklart den aktuelle sakens innhold.

Alltid saklig og alltid smilende.

Melgaard ble hentet til Televerket av tidligere sjef for informasjonsavdelingen. Jarl Veggan. Han syntes det hørtes spennende ut å få jobbe i en virksomhet som hadde et slikt innhold og framtidsmuligheter. Han nølte ikke lenge før han takket ja til jobben og har aldri angret på det valget han gjorde.

Jeg spurte han om han syntes at jobben hadde svart til forventningene.

Jeg kunne se at han syntes spørsmålet var både overraskende og kanskje unødvendig. Svaret var overbevisende: "Ja, langt mer enn forventet."

Jobbinnholdet har endret seg gjennom disse årene. Tidligere hadde han både per-

sonal- og økonomiansvar. De siste 18 årene har han vært fritatt fra dette og synes det er godt å kunne være "bare" pressetalsmann. Telenors engasjement utenlands har gitt mange flere spennende og viktige oppgaver for pressetalsmannen.

Telenor har hatt en eventyrlig utvikling i de årene han har vært ansatt.

Da han begynte var mobiltelefonen så vidt introdusert og personsøkeren var det moderne hjelpemidlet. Internett og bredbånd var ukjente begreper på, den tiden.

Fra et hjemmemarked med vel to millioner fasttelefonkunder og bare en håndfull mobilabonnenter er Telenor nå engasjert i 11 land, har mer enn 190 millioner mobilabonnenter og er nå det 6. største mobil-selskap i verden. Da Telenor bare betjente det norske markedet med litt over fire millioner innbyggere hadde virksomheten ca. 20000 ansatte. I dag er Telenor med 34000 ansatte til stede i en geografi med over to milliarder mennesker.

Med den utviklingen Telenor har hatt, har det fulgt mange krevende oppgaver, noe som også har preget innholdet av pressetalsmannens virksomhet. Jeg spurte han

hvilke oppgaver han syntes hadde vært mest krevende.

Ikke uventet nevnte han først det som har skjedd i Russland og Ukraina. Det har vært en lang og vanskelig prosess som ikke har vært enkel å forklare for offentligheten.

Nedbemanningen av Televerket i 1993, var også en stor og "tung" sak som krevde mye informasjon og forklaring.

Fusjonsforsøkene med Telia var en krevende, men spennende oppgave.

Arbeidet med overgang fra statsetat til aksjeselskap, omstilling og navneskifte og senere børsnotering var også store kommunikasjonsmessige utfordringer.

Til tross for de mange krevende oppgavene, snakker han med entusiasme om innholdet av den jobben han har. Han snakker om jobben som om det skulle være det eneste han interesserte seg for. Derfor måtte jeg spørre ham om han ikke hadde andre interesser her i livet.

Når vi hadde snakket lenge og inngående om Telenor og jobben hans, fikk jeg likevel vite at han også dyrker andre interesser. Han liker musikk og visesang og spiller selv

Dag Melgaard

gitar og tar gjerne en sang ved passende anledninger.

Fornebu er et trivelig arbeidssted sier Melgaard

Selv kaller han seg frankofil, med fransk melomfag som ballast og tilbringer hvert år en tur på sykkel i Frankrike. Han sykler mye og er også flink til å benytte treningsstudioet på Fornebu. Han har hytte, men presiserer at han ikke er utpreget hage-interessert

Jeg måtte selvsagt spørre ham om han har tenkt på når tid han skal bli pensjonist. Svaret var ikke uventet; han ser ikke seg selv som pensjonist før han blir 67 år, og det er ennå noen år igjen. Han ser ingen grunn til å slutte i en jobb hvor han trives så godt. Han liker jobben og han liker å jobbe på Fornebu. Han synes det beste som kunne ha skjedd, var flyttingen ut fra Oslo og etableringen på Fornebu. Her har man nærhet til naturen og en fantastisk utsikt i alle retninger og et topp moderne kontorbygg med fleksible åpne landskap og alle mulige fasiliteter

Men, alle vet jo at man skal bli pensjonist en gang. Et naturlig spørsmål var derfor hva han skulle ønske seg når han blir pensjonist. Som alle andre setter han god helse høyest på ønskelisten. Helsa må gjøre han i stand til å dyrke sin store interesse, sykling. Ellers ønsker han at økonomien i pensjonisttilværelse skal kunne gi han og kona muligheter til å foreta de reisene han hittil ikke har fått gjort.

**Smil et smil før du sover,
så går dagens surhet over.**

Piet Hein

**Hvis du ikke kan få det du liker,
bør du like det du har.**

Rumensk ordtak

SLIK VAR DET FØR

Jeg begynte i Telegrafverket i 1947 sier Erling Lundberg i Tromsø i boken "Telefolk forteller":

Det var smått med arbeid da jeg begynte, slik at alle sa: "Du er heldig som har fått arbeid i Telegrafverket." Og så var det jo dette med pensjon, det var det jo bare i statsbedrifter.

Vi hadde en streng arbeidsbestyrer, som – hvis vi ikke var på plass, sluntret unna, eller røkte i arbeidstiden – hadde et uttrykk: Til de som ikke vil rette seg etter det de fikk beskjed om, sa han: "Pakk og reis." Som tidligere nevnt var det dårlig med arbeidsplasser, så det var ingen som turde si noe om verken det ene eller det andre.

I 1949 arbeidet vi på Øvergård i Balsfjorden, og vi ble innkvartert i en sommerbolig, med bare kledning på staven utvendig og innvendig. Kaldt var det, minus 25 grader over store perioder. Vi dekket over alle vinduer for å gjøre det så tett som mulig. Da vi til belysning ikke hadde annet enn stearinlys, ble det for det meste til at vi gikk til køys etter at vi hadde spist middag. Når vi la oss kunne vi ikke kle av oss, for da ville vi sannsynligvis fryse i hjel.

Når det gjaldt transport/bil, hadde vi bare en gammel lastebil, og når vi kjørte ut, måtte vi sitte på kassebotnen uten noen form for overbygg. Spisepausene måtte vi i den tiden ta ute, og da under nærmeste bergknaus eller lignende. Kjelen ble kokt på bål og maten som var spikfrosset måtte tines opp på bålet,

Videre vil jeg nevne de dagers transport. Vi arbeidet i Bardu, jeg tror det var i 1948. Da måtte vi kjøre hver dag til og fra arbeid i åpen lastebil i ekstrem kulde. Ja, det var bare så vidt vi kom oss av bilen når vi kom hjem, eller på arbeid, på grunn av at vi var nesten sammenfrosset i bilen.

Det som denne gangen kom oss til stoerr nytte, var at det på en av gårdene i Bardu, der vi bodde, var noen som hadde kjøpt opp såkalte "russeklær". Det var tykke vatterte jakker og bukser, og noen lange "tyskerfrakker". På denne gården kjøpte vi det vi kom over av slike klær, og disse hadde vi da i mange år framover.

"Jo, det er nok annerledes i etaten vår i dag," sa Erling Lundberg til "Telefolk forteller" i 1990.

SOFUSTANKER

Svettisen i treningssenteret begynner så smått å virke, selv om fruens tilsynelatende intet merker. Pust og pes og løft og grynt gjør godt med skrotten. Det er blitt en smule lettere å holde inn magen hver gang en lekkerbiskken passerer, skjønt de har mer enn nok med å ivareta sin egen fasong fremfor å gløtte på gammelkallvommer.

-Skatten min, kurret fruene ved frokostbordet en dyster høstmorgen. Duk og levende lys, med morgenavisen og et nennsomt kokt egg var pent dandert på plassen min. Et øyeblikk trodde jeg det var bryllupsdag, før den morgen-trøtte sofushjernen formet et -Aha, det er skatten min - på mine lepper. Heldigvis var pusten ennå ikke på topp, så 'aha-et' ble bare mumlet frem, og fruene hadde ennå ikke rukket å sette inn høreapparatet. -Ja, kjære, svarte jeg halvmuntert, endelig kom skattepengene. Og det var sant og si ikke så rent lite. Et vakkert 4-sifret tilgodebeløp hadde smilt til meg da jeg åpnet brevet fra likningskontoret. Gleden over å ha bidratt i overkant til fellesskapet var overveldende, også hos fruene. Hun hadde straks forhåndsdisponert pengene i mange sorte hull, alt fra håndvesker til nytt kjøkkenbord og stoler. Nå var pengene endelig kommet på kontoen, og hun rustet seg allerede til handleløypa mens hun puslet med egg og kall og fikk en grå høstmorgen til å skinne. At hun hadde 15 håndvesker lagret i skuffer og skap bare på soverommet, bekrefter damers hang til nyttig handling og trang til pynt og profilering.

Å betale skatt er både en rettighet og en plikt. Min og andres skjerv bidrar til at samfunnets fellesgoder også rekker til de som av armod ikke er skatteføre. Men de som har mest å skatte av, er også flinke til å lure seg unna. Høyt profilerte stortingspensjonister trekkes nå for retten for å ha snyllet på samfunnet ved å ikke ha meldt fra om ekstrainntekter som langt overstiger stortingspensjonen. De har selv vært

med å gi regelverket, men anser seg å ha rett til å fravike det for egen del. De hevder også at styrehonorarer er skattefrie inntekt. Hva er de i så fall, - gaver for å holde kjeft?

Redergigant Jon Fredriksen flyttet kai plass og kontor fra Mor Norge og slo seg selv ned i et såkalt skatteparadis. Hver får ha sin tro og oppfatning om hva Paradiset er og hvor det ligger. Det er mer redelig å ikke ville være samfunnstøtte og dra sin kos, enn å lure seg til urettvise moneter.

En skarve Sofus betalte skatt så det svei i det forgagne år uten å kny. Regnestykket gikk ikke opp for skattemyndigheten, så i rettferdighetens navn tok min gode frue lykkelig i mot mine tilbakebetalte penninger. Når hun blir glad, er også jeg det. Penger skal ha ben å gå på, men hos henne løper de.

Pensjonister flest syter om dagen. Jo høyere pensjon, jo større veklager i aviser og blad over verdens urettferdighet. Vi skal skattlegges mer, og Staten spiser av våre søtt opptjente pensjonskroner. Aldri har vi vært så velstående, friske, mange og gamle som nå. Hvorfor skal vi da ikke kunne legge noen ekstra kroner i samfunnsskåla til gagn for minstepensjonister og oss sjøl, til den dagen kommer da vi ikke lenger går for egen motor?

Vi er forkanten av eldrebølgen, foreløpig bare som en urovekkende døning. Men samfunnet ser det som en trussel at vi snart flommer inn over aldersboliger og sykehjem. Det er ennå for tidlig å sende tsunamivarsel, men det helles oljepenger på pensjonisthavet for å dempe ubehaget. En milliard er de rødgrønnes julegratiale til folket. Kommuneledelsen gnir seg i hendene og ser muligheter for å tette hull i budsjettene, og det ikke bare for de bølgende eldre. Hva det blir ut av det, er det vel flere enn Sofusen som lurer på. Handelsstanden ser i hvert

fall fram til en vill julehandel, og har for lengst fylt hyllene med fryst billigribbe og glanset julepapir. Og pensjonistene lar seg ikke be to ganger når billig gammelmat dukker opp i hyllene.

Fruene kjenner lusa på gangen. Det har hun selv bekreftet da jeg prøvde å snike meg til et par ekstra glass rødvin i all ensomhet mens hun var på syforening. Vinskapet var låst og nøkkelen på avveier. På avveier er også laksefyrster og pelskonger. Førstnevnte dretter opp vel så mye lus som laks, og anklages forgjeves for laksemishandling og åpne rømmingsveier i mærene. I så måte skulle de være i stand til å ta konsekvensen av en brann i laksefyrstenes leir med et frislepp. Da fylles i hvert fall elvene opp med rømningslaks, og det er vel bedre enn fisketom elv? Pelsdyroppdretterne burde heller ha svin i burene og mink og rev på skogen. I den bransjen kjennes også lusa på gangen når de unisont benekter mishandling og lidelser. Svinepels og lakselusere har nok kommet for å bli. Og pengene yngler. For 'Pels skarr'em ha, og laks skarr'em ha', folket.

Nok en gang sørger Telenoret vårt for en verdig oppkjøring mot julens herlighet og hellighet med tilbud om flotte julekonserter omkring i landet der noret ennå har et fotfeste. All ære til Baksaaen for at han også husker på oss som hører telehistorien til. Sofusen og fruene både takker og bukker på vegne av alle telepensjonister for invitasjonen.

Jul er tiden for å samle familie, tanker og minner. Om ikke alt glitrer, så er det godt å stoppe opp litt og være takknemlig for det som er og det som var.

GOD JUL!

Sofus

**Prøv ikke å bli vellykket,
prøv heller å bli et
verdifullt menneske.**

Albert Einstein

JULEN 1944

Tekst: Viggo Bj. Kristiansen

Når jeg "blar" tilbake i min hukommelse kan jeg ikke finne noe som minner meg om julen 1944. Min første erindring om jul er fra året etter, nærmere bestemt i 1945, men det er en annen sak. Likevel vil jeg berette om "julestemningen" for vår familie i 1944. Siden jeg som sagt ikke kan huske noe selv, vil jeg gjengi hva jeg ble fortalt av mine foreldre mens de var i live..

I 1944 besto vår familie av mor, far, to gutter og en jente. Min søster var bare noen måneder gammel på den tiden. For å få med bakgrunnen for fortellingen må jeg starte i oktober 1944. Som alle vet var det krig her i landet på det tidspunktet, men krigen nærmet seg slutten og okkupasjonene var i ferd med å gjøre retrett.

Vi bodde i ei lita bygd på kysten av Finnmark og tyskerne hadde fått det for seg at de ikke skulle etterlate seg noe i dette området når de trakk seg tilbake. Dermed satte de i verk sin "brente jord taktikk". Store deler av Finnmark og Nord-Troms ble brent, også hjemmet vårt i den lille bygda. Alle som bodde i området ble evakuert. Blant alle var også vi. Med en fiskeskøyte ble vi skysset sørover. Heldigvis var været sjeldent fint til oktober å være, men mange andre farer lurte under reisen. Blant annet var det med stor risiko nødvendig å passere minebelter som var lagt ut av tyskerne. Men vi kom oss videre og landet først i Tromsø hvor alle evakuerte ble registrert og fikk vite hvor vi skulle sendes videre til. For vår del ble det et sted i Nordland. Her ble vi innlosjert på en bondegård. Vi var som sagt fem familiemedlemmer og fikk disponere ett rom på gården. Det var lite vi hadde fått med oss av eiendeler under evakueringen, så tilværelsen på dette nye stedet ble ikke akkurat preget av luksus, verken når det gjaldt hjelpemidler, klær eller mat.

Vi følte vel tidlig at vi var en slags "klamp om foten" for vårt vertskap og ble nok betraktet som en "fremmed rase". For våre foreldre ble det en daglig kamp for å skaffe tilveie mat nok for å overleve. Det ble å gå fra sted til sted for å be om

å få kjøpe melk, brød og annet spiselig. Svært få var villig til å selge noe som helst. Naturalier var mer verdt enn penger i den tiden.

I noen dager i desember hadde min far hjulpet en av bøndene i bygda med å slakte griser. Han så for seg at det kanskje kunne resultere i at vi kunne oppnå en kjøttmiddag til jul. Men slik gikk det ikke. Da han hadde avsluttet noen dagers arbeid hos bonden, fikk han overrakt en pose poteter og et spann med melk. Det var betalingen for arbeidet.

Julen nærmet seg og forventningen om en høytid med noe bedre å spise enn det dagligdagse sparsomme kostholdet, ble en "kamp mot det umulige".

Med en familie på to voksne og tre barn, ble det mors kreative evner som var avgjørende når det lille som var tilgjengelig skulle strekke til for sultne kropper.

Julekvelden kom og ble som dager flest. Med ett unntak, mor hadde "underslått" en liten pose kakao. Dette ble dagens høydepunkt, brød og kakao.

Det fikk så være at duften av stekt svineribbe fra vertskapets kjøkken blandet seg med lukten av nykokt kakao. Vi spiste vårt brød, drakk vår kakao og feiret julekvelden og håpet at vår flyktningtilværelse snart skulle ta slutt. Men oppholdet på denne gården varte helt til freden kom i mai 1945. 8. mai 1945 er mitt første klare minne fra denne tiden. Jeg husker flaggene som ble heist og jeg husker mine foreldres utsagn: "Nå skal vi herfra og reise hjem!"

Vertskapet var ikke hjemme den dagen vi pakket våre få eiendeler og dro, så det ble ingen rørende avskjedsscener. Men det tok mer enn ett år før vi kom til det vi kunne kalle vårt eget hjem.

Det ble opphold flere steder langs kysten nordover til vi slutt slo oss til ro på det stedet som jeg kan kalle for stedet hvor jeg vokste opp.

Men det er en annen og mer omfattende historie.

ETTERLYSNING!!!

Telepensjonistenes Landsforbund vil gjerne ha kontakt med alle kolleger som vi hadde i det tidligere Televerket og nå Telenor. Vi gjør vårt beste for å være et sosialt nettverk for samtlige, men vi vet ikke hvor hver enkelt befinner seg i dag. Kjenner du som leser dette noen av disse så ta kontakt med oss slik at også de kan bli med i vårt hyggelige fellesskap!

Ønsker du å melde deg inn som medlem hos oss, sender du din innmelding til kon.telepensjonistene@telenor.com

Oppgi nav, adresse, telefonnr. og e-postadresse hvis du har det. Din innmelding registreres på Forbundskontoret. Alternativt kan du ringe oss på telefonnr. **22 77 69 52** eller til årets vervegeneral, nestleder Anni Milward telefonnr. **61 19 10 54**

TRÅDEN SOM KNYTTET VERDEN SAMMEN

- da Arendal var Norges knutepunkt

Av universitetslektor Nils Voje Johansen

Nils Voje Johansen

Denne artikkelen utgjør deler av en omfattende artikkel opprinnelig trykt i Arendal historielags årbok "Sånn var det" for 2008. I samarbeid med forfatteren har Telepensjonistens redaksjon v/ Per-Johan B. Bogerud tilpasset innholdet til medlemsbladets leserkrets. Artikkelen gir et interessant historisk tilbakeblikk på blant annet året 1867 da vårt lands første sjøkabel "gikk i land" i Flødevigen ved Arendal. Ilandføringen av denne telegrafkabelen ble innledningen til en ny æra av aller største

betydning for utviklingen av fedrelandets kontakt med omverdenen.

Fra Grødevigen til Lille Trommestad på Hisøy utenfor Arendal ligger sirlig oppsatte steinfundament på rett linje gjennom skogen. Historien bak dem tar oss tilbake til den tiden da Arendal var et telegrafknutepunkt. På slutten av 1800-tallet gikk nesten alle Norges sjøkabler til utlandet ut fra Arendal. Den elektromagnetiske telegraf var utviklet med bidrag fra mange land. Mest sentralt stod Tyskland og England. I USA var Samuel Morse viktig, han utviklet blant annet et apparat som var velegnet til å sende signal gjennom kabler. Med dette som basis grunnla han i 1844 verdens første offentlige telegraflinje – mellom Washington og Baltimore i USA. Dette ble raskt fulgt opp med flere linjer, og europeerne fulgte etter.

Telegrafanlegget kommer til Arendal

I 1852 nedsatte regjeringen en kommisjon, bestående av oberstløytnant Harald Nicolai Storm Wergeland, matematikeren Ole Jakob Broch og løytnant og fyrkonstruktør Carsten Tank Nielsen for å utarbeide forslag til hvordan telegrafanlegget skulle innføres i Norge. På bakgrunnen av kommisjonens innstilling bevilget Stortinget i april 1854 midler til å etablere telegraflinje langs kysten fra Christiania til Halden og dessuten fra Christiania til Drammen og videre til kystbyene ned til Mandal. Utbyggingen langs kysten ble sett på som viktig fordi man forstod at skipsfarten var en næringsgren som ville ha stor nytte av denne nyvinningen. I august 1854 ble Carsten Tank Nielsen ansatt som bestyrer for telegrafvesenet, og 2 måneder senere ble fire menn sendt til Stockholm for å lære seg det praktiske.

Kabelskipet "Edinburgh" la kabelen fra England til Grødevigen.

Allerede 1. januar 1855 kunne strekningen Christiania – Drammen åpnes, og utover våren og sommeren skred arbeidet frem. Den vestlandske Tidende i Arendal meldte 5. juni at arbeidene var begynt i distriktet, og det kunne muligens være ferdig i løpet av sommeren. Telegrafanlegget medførte en radikal endring i nyhetsformidling, nå kunne en få nyheter fra fjerne områder i løpet av dager eller timer – nyheter som tidligere hadde tatt uker og måneder å få til landet. Sommeren 1855 var nyhetsdekningen i *Den vestlandske Tidende* preget av at Norge hadde telegrafisk kontakt med utlandet. Den 2. juli står det for eksempel: *Efterat Christiania har faaet Telegraphforbindelse med Udlandet, faae vi nu gjennem Hovedstadsbladene nyere Efterretninger, end de, Udenrigsposten bringer os.* Og i begynnelsen av juli var utbyggingen kommet så langt at telegraflinjen også nådde Arendal. Tirsdag 3. juli meldte *Den vestlandske Tidende*:

Bestyreren for Telegraphanlægget her i Distriktet, Hr. Fredrik Juul, er allerede rukken saavidt, at han i Løverdags havde trukket Traaden fra Østkanten av sit Distrikt i Molands Præstegjeld til Stationen nede i Byen, hvortil der fra Byens østlige Side kommer 3de Telegraphtraade. Herfra fortsættes Hovedtraaden til Vestlandet, medens en særskilt Traad lægges til Grimstad og Lillesand.

Telegraflinjen kom ned gjennom Blødekjær og skipsreder Lauritz Christian Stephansen hadde 16. april skaffet egnede lokaler i huset til skipsfører Anders Lund. Han bodde i et hus som lå i dagens Vestre gate, og telegrafanlegget leide to værelser. Stephansen skrev til telegrafdirektør Nielsen at lokalene var så gode at Arendal burde bli hovedstasjon for området, *da Arendal baade i materiel og i mercantilsk Henseende, tilligemed det betydelige Antal Skibe, der anløber dette Sted visseligen maa ansees som en af de vigtigste Steder paa Sydkysten af Norge.* Allerede uken etter fikk Stephansen beskjed om at Arendal ble inspektorat for ett av landets fire første telegrafdistrikt, de tre andre var Frederikshald (Halden), Christiania og Brevik. Arendal distrikt dekket området fra Augelstad til Mandal, men etter kort tid ble inspektørkontoret flyttet til Kristiansand. Etter hvert som stasjonene langs kysten var ferdige kom de inn på telegraflinjen og 30. august var stasjonen i Arendal ferdig til bruk og de første telegrammene kunne sendes. Det første telegrammet gikk til telegrafdirektør Nielsen og varslet at alt var i orden. Igjen rapporterte avisen om den store hendelsen: *Telegraphlinien mellem Arendal og Christiania blev færdig igaar og er den allerede benyttet for flere Depescher.*

Stor telegramtrafikk fra starten

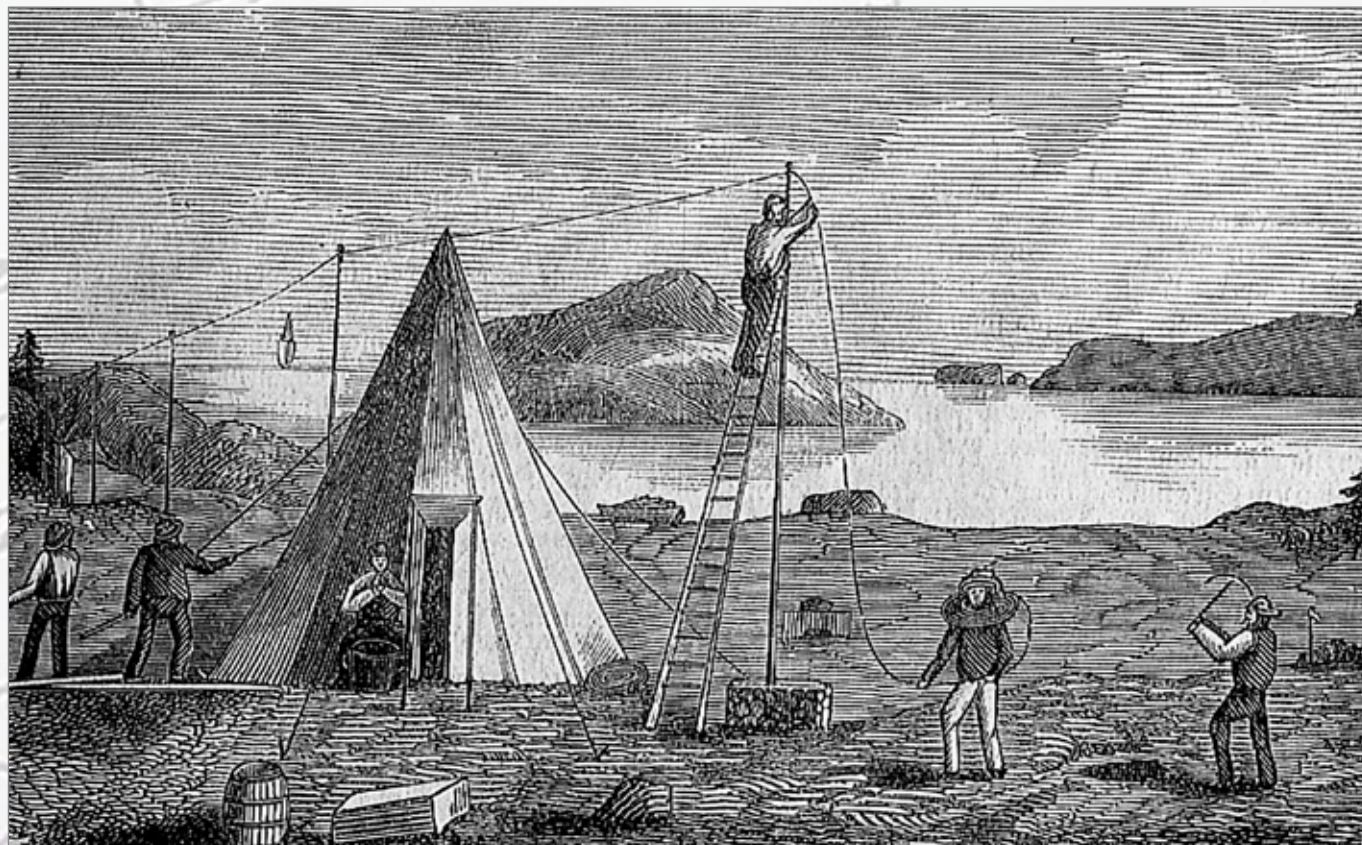
Dermed var telegrafstasjonen i Arendal åpnet for bruk. Og ganske snart tok folk i bruk i det nye mediet. I oktober 1855 ble det sendt 179 telegram fra Arendal hvorav 29 til utlandet. I hele 1855 ble det sendt 582 telegram hvorav 160 til utlandet. Det første hele driftsåret, 1856, var antall sendte telegram opppe i 2162 hvorav 593 til utlandet. Det er interessant å merke seg at stasjonen i Arendal dette året sendte 5,1 % av landets innenlandske telegram, noe som kvalifiserte til syvende mest i landet, mens stasjonen lå på andre plass når det gjaldt antall telegram til utlandet, med 11,4 % (kun hovedstaden lå foran). Dette forholdet ble ytterligere forsterket i 1857. Den relativt store andelen utenlandstelegram kan antagelig tilskrives Arendals betydelige skipsfart, og tallene kan tyde på at rederne tidlig tok i bruk den nye teknologien.

Forbindelse med utlandet

Telegrafen hadde revolusjonert kommunikasjonen med landene i Europa. I 1866 lyktes det dessuten å legge telegrafkabel mellom Europa og Amerika. Nå kunne redere stå i kontakt med sine kapteiner så langt borte som i USA, og dermed ha et ord med i laget også når skuta var i en annen verdensdel; hva slags frakt skulle tas og hvor skulle lasten leveres? Dessuten kunne man få rapporter om hvordan markedene utviklet seg, om misvekst, ulykker etc. Slik informasjon var selvsagt av stor betydning for å klare seg i konkurransen med andre. Verden ble med ett mye mindre, de nye telegraftrådene knyttet sammen land, ja endog kontinenter, på en helt ny måte. Det viste seg imidlertid at forbindelsen mellom Norge og utlandet ikke var robust nok.

Alt i 1855 var Norge via Halden satt i forbindelse med Sverige og linjen gikk derfra videre til Danmark. Fra Danmark gikk det en landlinje til Hamburg og fra 1860 en undersjøisk kabel til England, nærmere bestemt fra Vesterhever i Holstein til Cromer nord for Yarmouth. Veien ut av Danmark – og dermed essensielt også ut av Norge – var altså enten til Hamburg eller fra Vesterhever til England. På nyåret 1864 brøt det ut krig mellom Danmark og Tyskland om herredømmet over Slesvig og Holstein. Resultatet var at tyske styrker stanset all telegrafi over Hamburg og Vesterhever. Skandinavia var dermed nesten avskåret fra telegrafisk forbindelse med resten av verden. Kun en kronglete og usikker linje over Haparanda og gjennom Russland var åpen. Denne situasjonen satte fortgang i norske og svenske bestrebelsler på å få egne undersjøiske forbindelser til Europa slik at det ikke var prisgitt ett enkelt kabelstrekk. Sverige og Preussen la allerede sommeren 1865 ned en undersjøisk kabel fra Trelleborg til Arkona, og i Norge snakket man denne sommeren om å legge ned en kabler fra Norge til Danmark og en fra Norge til Skottland.

Telegraftråden trekkes langs kysten. (Ill. fra Skillingsmagasinet 1857).

Norges første undersjøiske telegrafkabel

I januar 1866 fikk *The North Atlantic Telegraph Co.* konsesjon på å legge en kabel mellom Norge og Danmark. Våren og sommeren gikk uten at man hørte noe fra engelskmennene, men utpå høsten fikk man endelig melding om at arbeidet med å lage kabelen var i gang. Kabelen skulle tas i land i Flødevigen på Hisøy, og i desember ble det derfor bygd en landlinje mellom Arendal og Flødevigen. Den 20. desember kom kontramelding fra England, selskapet ville ikke benytte sin konsesjon. Samtidig meldte de at kabelfabrikant Robert Sterling Newall i Gateshead i England ville søke om å overta konsesjonen, noe han gjorde den 29. desember. Han ville påta seg å legge en dansk-norsk kabel for egen regning. I februar 1867 ga den danske og norske regjering de nødvendige konsesjoner og Newall skred til verket. Tiden han hadde til rådighet var knapp, og et konkurrerende selskap hadde fått tilsagn på konsesjon dersom Newall ikke holdt tidsfristen.

Det ble bestemt at den norsk-danske kabelen skulle gå mellom Hirtshals og Arendal. I Arendal hadde man allerede valgt å ta kabelen i land i Flødevigen. Derfra gikk ledningen over land til Arendal. For å legge en undersjøisk kabel trengte man et dampskip som kunne holde stø kurs uansett bølger, strøm og vind. Newall hadde sitt eget dampskip, *Cheavy Chase*, som var utrustet nettopp for å legge kabler. I begynnelsen av mai 1867 dro det fra England og telegram ble sendt til den danske telegrafdirektøren Peter Faber i København som 8. mai informerte sin norske kollega Carsten Tank Nielsen: *Damperen reist fra Newcastle 7. mai med kurs for Arendal. Kabelen skal tas i land i Hirtshals ca 400 favner øst for fyret.*

Ikke tilfreds med kabelen

Telegrammet ble sendt til Christiania, men måtte videresendes til Arendal hvor Nielsen da oppholdt seg. Utlekkingen av kabelen var en sak av største nasjonale betydning og Nielsen ønsket selv

Telegrafen holdt i mange år til i Samuel Eydes hus på Malmbyrgga.

å være tilstede ved en slik anledning, blant annet for å kontrollere at alt var i orden. Da *Cheavy Chase* ankom Arendal, og Nielsen inspiserte kabelen, var han ikke tilfreds. Han mente kabelen så dårlig ut og forlangte at den måtte undersøkes nærmere. Skipet reiste derfor til København hvor nødvendige tester kunne utføres. Ved undersøkelsen ble elektrisk motstanden i trådens metaller og isolasjonsdel målt. På den måten forvisset man seg om at ledningsevnen var tilfredsstillende og at kabelen var uten brudd. Etter flere målinger ble kabelen godkjent og utleggingen startet fra Hirtshals 18. mai. Underveis sendte Faber telegram til Nielsen: *Skagerak kl. 2 Eftm. Udlægningen gaaer godt, 25 miles udlagte. Veiret heldigt. Man regner paa inden iaften at være i Arendal.*

Komplikasjoner

I Arendal var dampskipet ventet, men kvelden gikk over i natt uten at man fikk se noe til *Cheavy Chase*. Først langt over midnatt kom skipet. Det viste seg at det ikke var så enkelt å legge ut kabelen. Den påfølgende morgenen måtte Lundgren sende telegram til Nielsen: *Efterat 30 miles var udlagt ble kabelen afkappet og lagt i bøye grunnet ufullstendig isolasjon.* Skipet ankom Arendal kl. 03 og Newall vurderte å gå til England for å gjøre utbedringer. To timer senere mottok Nielsen et nytt telegram, denne gang fra Faber som meddelte at det var en feil på kabelen 8,5 mil fra Hirtshals og at kabelen måtte tas opp og rettes. Den 21. mai forsøkte *Cheavy Chase* påny å legge ut kabelen, men også denne gangen måtte kabelen kappes og legges i bøye. Grunnen til problemene var antagelig at kabelen var for dårlig, noe Nielsen hadde hatt mistanke om før de startet. Det ser ikke ut til at man gjorde flere forsøk før 31. mai.

Kabelen til fornøyelse og nytte

Den 31. mai sendte telegrafbestyrer Lundgren i Arendal telegram til direktør Nielsen i Christiania om at *Cheavy Chase* ville seile fra Arendal klokken 10 samme kveld for å fortsette utleggingen. Den 2. juni ble det telegrafert fra Skagerak til Arendal at kabelen kunne ventes å være i Flødevigen om morgenen. På Hisøy fulgte Lundgren med og klokken 5 kunne han gledesstrålende meddele at *Cheavy Chase* var sett. Senere på dagen sendte Newall telegram fra Arendal og meddelte at alt var i skjønneste orden. Dagen etter sendte Faber telegram til Nielsen hvor han uttrykte ønske om at kabelen måtte bli til fornøyelse for begge og til nytte for de nordiske land. Telegrammet var undertegnet *Faber, Kjøbenhavn via Hirtshals-Arendal.* Vi må kunne se på dette som det første telegram sendt gjennom den nye dansk-norske kabelen. Den direkte forbindelsen til Danmark førte til at man ikke lenger måtte sende utenlandske telegram gjennom Sverige. Den svenske regjeringen hadde benyttet sin monopolstill-

ing til å holde kunstig høye priser på disse telegrammene, men nå som det forelå et alternativ ble prisene kraftig redusert.

Tyskland inviterer til samarbeid

Den 27. januar 1877 skrev det keiserlige tyske *General-Telegraf-Amt* til den norske telegrafdireksjonen og spurte om Norge ville være med å legge en telegrafkabel mellom de to landene. Norske myndigheter fant imidlertid ikke rom for å bevilge penger til en slik kabel og foreslo at prosjektet skulle settes til et privat interesse-selskap. Tyskerne var skeptiske til å overdra prosjektet til private og foreslo at den tyske stat påtok seg alle utgifter mot at Norge betalte for å ta den i land og føre en linje fra landingsstedet til Christiania. Den 30. oktober 1878 var man enige om betingelsene og året etter startet arbeidet. Allerede i begynnelsen av september samme år var kabelen utlagt og gikk mellom Sylt i Slesvig og Flødevigen på Hisøy. Tyskland fikk selvsagt eiendomsrett til sjøkabelen og norske myndigheter forpliktet seg til å benytte den til all korrespondanse til Tyskland. Dessuten skulle 3/5 av alle telegram som skulle formidles via Tyskland benytte den nye kabelen, de siste 2/5 kunne sendes gjennom andre kabler. Den tyske kabelen inneholdt tre tråder, men bare to ble foreløpig benyttet. Den tredje ledningen ble imidlertid tatt i land i Stølsvigen på Hisøy i 1884, og ble tatt i bruk fra 1. juni.

Ny kabelforbindelse til Sverige og England

I mai 1880 reiste administrerende direktør for *Det store nordiske Telegraf-Selskab* til Christiania for å forhandle om konsesjon for en kabel de ønsket å legge fra Newbiggin i England til Marstrand i Sverige, og som de dessuten ønsket å ta i land i Arendal. Utkast til konsesjon ble undertegnet 4. mai og ikke lenge etter var arbeidet i gang. Nielsen ønsket å ta den i land i Flødevigen, men ville bringe landlinjen langs den nye *Vestlandske hovedvei* som var anlagt over Hisøy. Lundgren ble derfor bedt om å finne hvor lang ledning som trengtes. Han kom med et nytt forslag om hvor kabelen burde tas i land, nemlig Grødevigen på Hisøy. Et nytt kabelhus måtte bygges og en ny landlinje anlegges fra Grødevigen og til telegrafstasjonen i Arendal. Sommeren 1880 startet arbeidet og stasjonsbestyrer Lundgren holdt oppsyn med fremdriften.

For å føre inn linjen til Arendal måtte det bygges steinkar som telegrafstolpene skulle stå fast i. Mannen som ble hentet til å lede arbeidet var Edvard Hansen. Tidligere på sommeren hadde han arbeidet i Sogn med å utbedre telegraflinjen der, men mot slutten av august kom han til Hisøy og tok inn på gården Trommestad som eide store deler av grunnen der linjen skulle gå.

Kl. 6,15 kl. midd.

Arbeidet med telegraflinjen – daglønn 2 kroner

Til arbeidet med steinkar trengtes lokal arbeidskraft, men det viste seg at det ikke var så enkelt å få tak i folk. Hansen kunne tilby arbeiderne en daglønn på 1,80 kroner – noe som var for lite. Han fikk derfor tillatelse til å heve beløpet til 2 kroner, noe som førte til at han fikk tak i 13 arbeidere, hovedsakelig gråsteinmurere.

I dag står det fortsatt 17 steinkar på rett linje gjennom skogen. Enkelte er blitt noe ødelagte gjennom årene, andre er helt intakte med en bit av stolpen fortsatt stående i midten av karet. Arbeidet langs den nye veien var krevende med mye sprenging og muring for å få fester til stolpene, og Hansen meddelte derfor at arbeidet ville gå tregt.

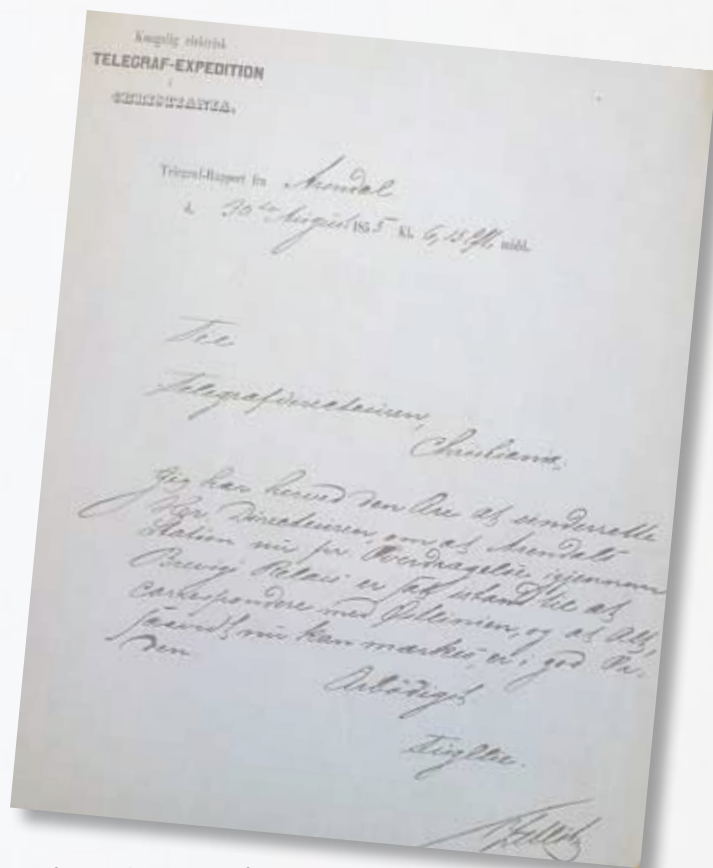
En Umulighet at blive færdig

Han arbeidet nå med et lag på 16 menn pluss at han hadde en løpegutt som fraktet borene til og fra smeden etter hvert som de ble slitt. Situasjonen ble ennå vanskeligere da han fikk pålegg om å være fremme i Arendal innen kabelskipet *Edinburgh* ankom med linjen fra Newbiggin. Dette anså Hansen som umulig og skrev 23. september at det er *mig en Umulighed at blive færdig med Landlinien inden Kabelen er bleven udlagt mellom Newcastle og her*. Han foreslo at de kunne lage noen få stolper og føre en midlertidig tråd inn til byen. Selv om de arbeidet på spreng hadde de ingen mulighet til å bli ferdig før kabelskipet kom. Den 27. september ankom *Edinburgh* og kabelen ble overført til det norske dampskipet *Olav Kyrre* som så skulle trekke den til land i Grødevigen.

Arendal-Newcastle telegraferer

Mens Hansen og hans arbeidslag arbeidet for å fullføre linjen kunne de første telegrammene sendes på den provisoriske linjen. Den 17. oktober skrev Lundgren til Nielsen: *Arendal corresponderes fra i formiddag med Newcastle, da maaling foregaar paa Ekersund kablens idag. Correspondancen gaar udmærket godt. Ligeledes haves forbindelse med Göteborg med samme udmærkede resultat.*

Den nye kabelen var operativ, men fortsatt gjenstod noe arbeid før alt var i orden. Telegrafstasjonen holdt til i konsul Eydes hus på Malmbyrugga, og ledningene kom inn i bakgården og ble festet til braketter på ytterveggen. Telegrafpersonalet holdt til i første etasje, familien Eyde bodde i andre etasje. Arbeidet med linjen ble fullført mot slutten av oktober, og 27. oktober 1880 kunne Hansen skrive til direktøren, nå om at han

Det første telegrammet fra stasjonen i Arendal ble sendt av inspektør Zetlitz til telegrafdirektør Carsten Tank Nielsen den 30. august 1855.
Foto: Nils Voje Johansen

holder paa med de fem sidste Stolper paa Fjeldet ovenfor Stationen, og haaber om et Par Dage at være færdig med disse, men et saa besværligt Terræin som dette for en Liniebygning fordrer baade Tid og Omkostninger. [...] Hvad denne Linie-Bygning angaar, da kan den ikke ganske sammenlignes med almindelig Liniebygning, og haaber, naar Hr. Direktøren engang ved Leilighed har inspiceret den, vil blive tilfreds med Arbeidet i alle Dele.

Dekningsdirektør Bjørn Amundsen

Ut fra Arendal gikk det i 1880 kabler til Sverige, Danmark, Tyskland og England. Det skulle etter hvert bli flere kabler, men samtidig med at nettet ble utvidet kom en ny konkurrent på markedet. I 1880 åpnet det første telefonselskapet i Christiania med 150 abonnenter – men telegrafen forble ennå i lang tid det ledende telemediet.

Restene av kabelhuset fra 1880 kan fortsatt ses vest i Grødevigen.
Foto: Per Voje Johansen

EN TELEFONHISTORIE – ET TILBAKEBLIKK

Tekst: Kristian Grønn

Tidspunktet for denne historien daterer seg til en gang i 30-årene. Samfunnet og menneskene var roligere den gang.

Horisontene både i næringslivet og vi mennesker i mellom, var nærmere. Derfor kunne vi klare oss med rikstelefonforbindelser mellom Stavanger og Bergen. De "gikk" på deling, det vil si de hadde hver sin tid for oppsetning av samtaler.

Kobbertråd som var festet til isolatorer og stolperekke, var det fysiske grunnlaget for forbindelsen.

Så en dag ble det feil på den ene, en såkalt "klink". Den ene tråden hadde antakelig mistet sitt feste på isolatoren og laget mer eller mindre en kortslutning på linjen. Dette var til stor sjenanse for de "telefonerende" og forbindelsen kunne ikke brukes.

Årsaken til feilen kunne være en av to muligheter. Trådfestet (benslingen) kunne på grunn av mekaniske årsaker være løsnet, eller indusert strøm fra tordenvær kunne ha varmet opp isolatortoppen så den revnet og hadde gjort seg fri fra isolatoren.

Hva gjør man så? Det er ikke annet å gjøre enn å ta bena fatt og begynne å befare linjen. Men det er ingen søndagsformiddagspromenade.

En feilretter som er utstyrt med stolpesko, verktøy, materiell og noe niste, ser for seg en lang og strabasjøs tur. Traseen starter ved Skjæringen i Hillevåg og går gjennom Ryfylke og Sunnhordland. I verste tilfelle måtte feilretteren regne med å gå like til Herøysundet i Kvinnherad hvor feilretter

fra Bergen ville overta den videre feilsøking. Etter 4-5 dagers vandring i til dels ulendt terreng og med blikket stadig rettet opp mot linjekursen, kom han til nedgangen fra Marviksheia mot Ropeid, Ingen feil var funnet. Sliten og mismotet begynte å gjøre seg gjeldende. Enda er det ca. 1/3 igjen av traseen.

Han legger seg ned på bakken og synes han fortjener en hvil.

SÅ, mens han ligger der og hviler, ser han at det er noe unormalt i trådprofilen. Ganske riktig, her har en isolatortopp mistet sitt feste og lager en klink til nabotråden.

Feilretteren var ikke sen med å få på seg stolpeskoene og finne fram det nødvendige materiell for feilretting.

Det var en glad mann som etterpå gikk til nærmeste telefonstasjon og fikk meddelt at feilen var rettet, og fikk sin velfortjente takk for godt arbeid.

Det var merkelig at han fant sin hvileplass akkurat der feilen var.

Det skulle ikke være nødvendig å skrive det, men jeg tar det med likevel. Det ble hans livs historie.

Denne artikkelen kunne vært avsluttet nå, men jeg faller for fristelsen til å vende tilbake til våre dager. TCU – den internasjonale organisasjonen for telekommunikasjoner, har hatt en ambisiøs målsetting; "at alle mennesker, hvor som helst og når som helst, skal kunne komme i telefonisk kontakt med hverandre."

I dag kan vi med rette si at denne målset-

tingen er oppfylt. Vi kommer i kontakt med hverandre gjennom fastnettet, glassfiber med lysenergi, mobil- og satellitnett. Hver dag leser vi i avisen, eller på internett, hvordan vær og temperatur er på Nord- og Sydpolen. Forbindelsen er i orden.

Det ringer, det ringer, hvem kan det vel være?

BERITS HISTORIE

Jeg hadde en litt morsom opplevelse her en dag. Jeg traff en av montørene fra Sønnico. Han jobbet med å strekke kabel til fibernettet for Telenor i Kristiansand.

Vi kom i snakk, og jeg spurte om de trakk kabel i eksisterende plastrør, og fikk bekræftende svar på det.

Da måtte jeg fortelle han at jeg hadde jobbet på kartverk og tegnekontor i ca 10 år, fra 1978 og utover.

En gang hadde jeg sendt Telenor et forslag, en ide, om at vi kunne legge en kobbertråd sammen med de tomme rørene i grøftene, så vi kunne finne de igjen når vi var ute og søkte etter dem.

Forslaget mitt ble belønnet med kr 300,-, som jeg kjøpte teservice for. Det var kanskje i 1985.

"Jeg har lurt på hvem som kom på den geniale ideen", sier montøren, "i dag hadde nok forslaget vært verd 100-200 tusen kroner..."

Montøren ble så begeistret for at han hadde truffet "oppfinneren" at han måtte håndhilsne på meg, og notere seg navnet mitt...

Berit Hortman. Kristiansand

Karsten Karlsen

"TELEFONKÆLLEN" FORTELLER MER

I forrige nummer av bladet gjenga vi noe av det vår nettavisredaktør Karsten Karlsen har nedtegnet fra sin tid i Telegrafverket/Televerket. Denne gang tar vi med et par nye historier fra hans "verk" "Telefonkællen"

SPISEPAUSE I DET FRI

Enkelte dager ble vi læregutter med på feilretting i distriktet. Jeg husker godt den dagen jeg skulle bli med Bjarne Olsen, far til Harry Olsen. Vi kjørte den gamle Commern og lite ante jeg da at denne bilen skulle bli "min" som feilretter senere.

Jeg husker ikke hvor vi var i distriktet, men været var godt og varmt så arbeidstempoet ble tilpasset situasjonen.

Ingen fikk tak i oss. Husk – dette var lenge før mobiltelefonen eksisterte. Vi måtte kople oss inn på en eller annen abonnentlinje for å ringe til formannen om nødvendig. Timene gikk og smått om sen ble det tid for spisepause. Bilen fungerte som spiserom.

Etter en lang og fortjent pause måtte jeg

gå ut av bilen. Bjarne skulle hvile seg og jeg gikk selvfølgelig ut av bilen. Derfra kunne jeg bivåne noe nytt.

Bjarne tok ut tre-fire pappesker som inneholdt telefonapparater og stablet eskene i høyden. Så la han seg på tvers i bilsetet med bena ut gjennom bildøra og plantet bena føttene på eskene. Han sovnet som en stein. Snakk om sovehjerte.

Selv satt jeg på en stubbe og ventet på at rekreasjonstiden snart skulle være over.

FISKEBASARENE PÅ FISKETORVET

Noen av de ekleste stedene å jobbe, var uten tvil Ørmen Fett og Lim Onsøy.

Her ble dyrekadaver laget til lim og benmel. Luften ble spredt langt utenfor fabrikkområdet. Hadde en først vært inne i fabrikkområdet, satt eimen i klærne i dagevis.

Heldigvis var jeg der bare en gang.

Noe bedre var det hos fiskehandlerne på Fisketorget i sentrum. Her luktet det "bare" fisk. Fiskebasarene lå i en lang bygning

helt nede ved elva, like ved fergeleiet til "Fleiserfergen". Fergen trafikkerte mellom bryggen og Kråkerøy. Fergen var egentlig en stor eke med årer og muskler som "motorkraft".

På telefonene til fiskebasarene var det ofte feil, og feilårsaken lå som regel i telefonapparatet og nesten bestandig i telefonrøret. Kullkornmikrofonen tålte dårlig det fuktige klimaet i butikken, og feilmeldingen lød ofte på: "høres dårlig". Telefonapparatet var fullt av fiskeskjell og andre fiskerester. Men mikrofonen måtte byttes uansett hvor klissete det så ut.

På grunn av ubrukelige telefoner var fiskehandlerne ofte sure og grinete og brukte ord som ikke egner seg på trykk.

Rubin Såheim, en av fiskehandlerne, snekret et vanntett skap til telefonapparatet og etter dette ble det færre feilmeldinger fra ham.

For oss var det litt dumt fordi han var alltid "rundhåndet" med smaksprøver.

NORDMENNENS FORBRUKSMØNSTER HAR ENDRET SEG

I 1958 hadde gjennomsnittshusholdningen en total forbruksutgift på 11.000 kroner i året. Forbruket i 2009 var 395.000 kroner. Dersom forbruket i 1958 skulle vært på tilsvarende nivå som i 2009 (etter omregning av kroneverdien) skulle det ha vært 124.000 kroner. Med andre ord; det har vært en kraftig vekst forbruket i dette tidsrommet. Men forbruksmønsteret har også endret seg.

I 1958 var utgiftene til mat i gjennomsnitt ca. 40 % av de totale utgiftene.

I 2009 var disse utgiftene 12 %. 40 % i 1958 utgjorde den gang 4.400 kroner pr. husholdning. Dersom vi omregner til 2009 kroner ville dette vært 48.900 kroner. I 2009 brukte gjennomsnittshusholdningen 46.500 kroner, altså en nedgang fra 1958.

Men det er ikke bare utgiftene til mat som har gått ned. I 1958 brukte husholdningene i gjennomsnitt ca. 13 % på klær og skotøy. I 2009 var det tilsvarende 5 %.

Den største utgiftsposten for husholdningene i 2009, var boutgifter inkl. strøm.

Andre utgiftsposter som har endret seg betydelig er bilhold, møbler og tekniske hjelpemidler s.s. fjernsyn, radio, telefoner, elektriske apparater og lignende.

Som vi ser har forbruksmønsteret endret seg betraktelig i takt med velstandsutviklingen i løpet av disse 50 årene.

Kilde: Statistisk sentralbyrå

AKTIV PENSJONIST I 18 ÅR

Tekst og foto: Viggo Bj. Kristiansen

Hvem kjenner ikke Dr.ing. Nic. Knudtzon, eller Nicolay Heinrich Knudtzon som er hans fulle navn? Forskningssjef i Televerket fra 1992 og fram til han pensjonerte seg for 18 år siden. Da var han 70 år.

”Tro ikke at han har ”lagt seg på latsiden” i sin pensjonisttilværelse. Sammen med sin kone lever han et godt og innholdsrikt liv på Ris i Oslo. Her bor de i det huset hvor han flyttet inn for 85 år siden.

Han er selvsagt lommekjent i området og benytter naturen i nærheten i form av daglige turer. Det holder kroppen i form. Noe som både han og hans kone bærer tydelig preg av. Fysisk aktivitet holder også den mentale helsen ved like.

Knudtzon vil gjerne snakke om hva fysisk aktivitet betyr for eldre mennesker og vil gjerne at vi sender dette budskapet til alle pensjonistene.

Knudtzon har vært og er fortsatt en utpreget systematiker. Til tross for at han selv sier at han ikke har hatt noen planmessig karriere, er det tydelig at han har hatt klare mål med alt han har gjort i livet.

Han har skrevet dagbok for hver eneste dag siden 1946. Det året gikk han ut som yngste elev på Elektro fra NTH i Trondheim.

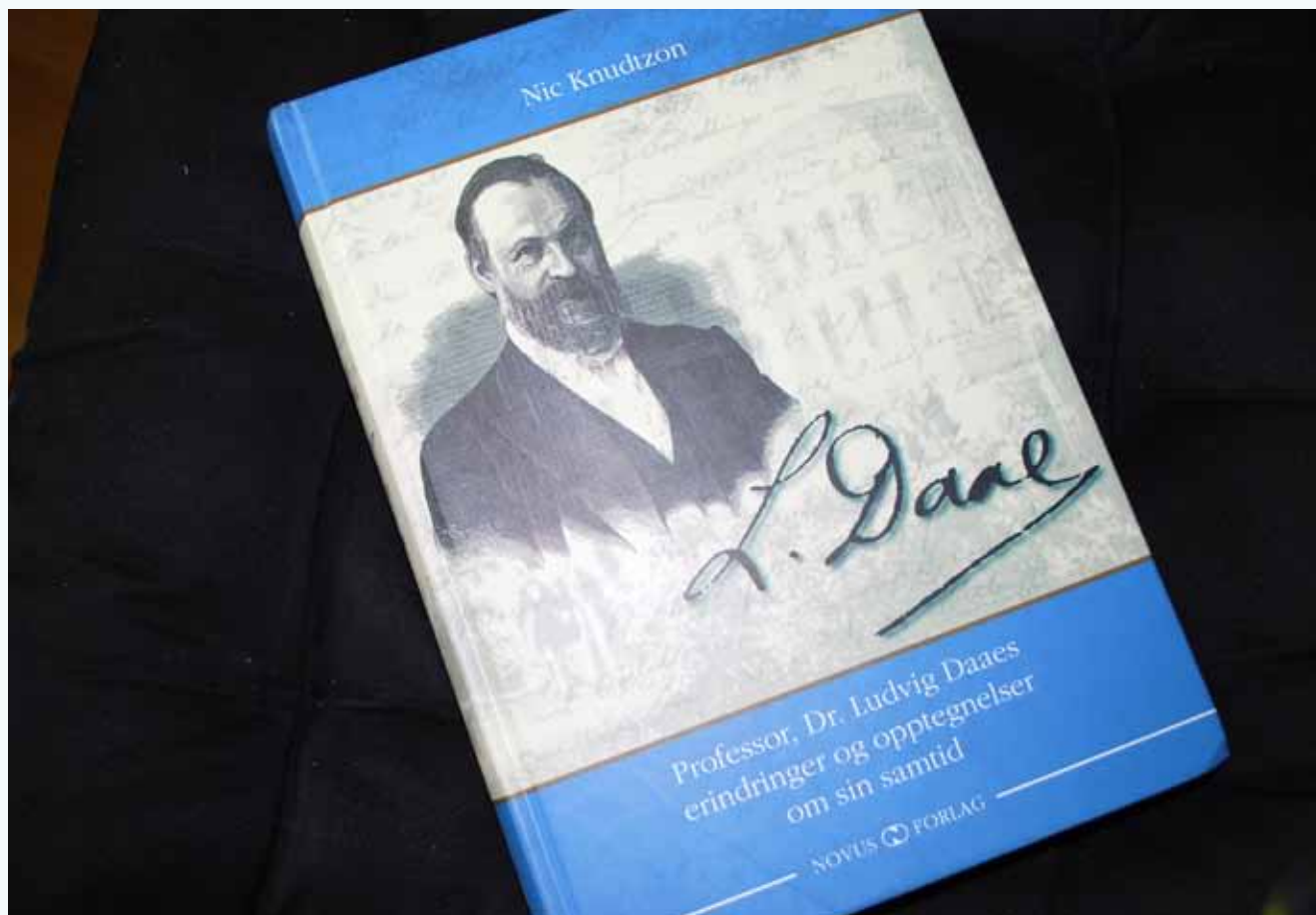
Jeg spurte han om hva han hadde gjort en spesiell dato i 1983, og på et øyeblikk kunne han slå opp i sin dagbok fra den dagen og bekrefte hva jeg selv husket; han var på Svalbard.

Hele livet har han vært en ivrig brevsriver. Hver uke mens han var hjemmefra skrev han brev til sine foreldre. Han brevveksler fortsatt med familiemedlemmer og venner, til tross for at internett har overtatt denne korrespondanseformen for de fleste andre.

Avgangsklassen fra NTH i 1946 har i alle år laget en egen avis som kommer ut hvert år. Her har Knudtzon vært en flittig skribent.

Nic.Knudtzon

Knudtzon har skrevet boken om Ludvig Daae

I løpet av den formiddagen jeg var på besøk hos Knudtzon og hans kone, fikk jeg oppleve en person som ga meg bevis for at høy alder ikke er noen begrensning for entusiasme og visdom.

Etter at han ble pensjonert har han ofret mye av sin tid til historie. Et av hans viktigste prosjekter har vært historien om sin egen oldefar, Ludvig Daae. Et prosjekt som har resultert i en innholdsrik bok om professor, dr. Ludvig Ludvigsen Daae. Daae ble født i 1834 og var blant annet universitetsbibliotekar og professor i historie ved Universitetet. Hans mest kjente arbeid er kanskje forskningen han gjorde om 1400-1500-årenes historie. Dette arbeidet har bidratt til å omdanne våre forestillinger om den dansk-norske reformasjonen og dens følger for Norden.

Daae ble betraktet som en grundig og detaljrik person med en naturlig og livlig stil. Han hadde i tillegg en sjelden evne som foredragsholder som fengslet sine tilhørere med vidd og humor.

Jeg har nevnt disse egenskapene hos Daae, fordi jeg tydelig finner dem igjen hos Knudtzon. Til tross for at det er noen generasjoner mellom Daae og Knudtzon, kan man trygt si at "eplet ikke har falt langt fra stammen". Han er levende optatt av historie.

Selv om Knudtzon har tilbrakt det meste av sitt liv innenfor teknologisk virksomhet, er han ikke like begeistret for da-

gens teknologiske verden. "Teknikk kan være en god tjener, men en slett herre", sier han. Han er ingen stor beundrer av alle teknologiske hjelpemidler og har blant annet ikke mobiltelefon, unntatt på sine fjellturer. Han har lite til overs for mangelen på personlig service som oppleves blant annet i bankvesenet. Den teknologiske utviklingen har nok gjort mange ting lettere for folk flest, men det har også resultert i at den menneskelige kontakten er tilnærmet fraværende. Jeg fikk gleden av å besøke Knudtzon og hans kone i deres hjem. Mitt oppdrag var å få en samtale med ham. Det ble en lang og interessant formiddag som også inneholdt en deilig lunsj sammen med de to. Han øste av sin visdom og sin livserfaring, noe som gjorde at jeg reiste derfra med ny kunnskap om mye jeg ikke hadde innsikt i før jeg møtte ham. Jeg møtte et pensjonistektepar som har fylt sin pensjonisttilværelse med harmoni, fysisk aktivitet og som ikke minst er oppatt av å søke ny kunnskap. Alle pensjonister kunne ha mye å lære av disse to.

Et av bildene viser en ramme med bokstavene O.T.A. De hører til Knudtzons første befatning med tele. Han arbeidet i et støperi i 1940 og laget hundrevis av disse bokstavene, som ble støpt inn i byens fortauer for å varsle at her lå kablene til Oslo Telefon Anlegg.

Da Knudtzon begynte i Telegrafverket i 1968, sendte Oslo-sjefen Evert Bestorp – de to har stadig kontakt – ham denne rammen som en hyggelig velkomsthilsen og et kjært minne.

Kan spare milliarder på omsorgslønn for eldre

I dag koster hver sykehjemsplass samfunnet over en halv million kroner årlig. Ved å innføre omsorgslønn for pleie av eldre – slik det i dag er for pass av barn – kan samfunnet spare milliarder, slåes det fast i nytt eldremanifest.

Kravene i manifestet er fremmet av Pensjonistforbundet og Verdighetscenteret. Telepensjonistenes Landsforbund har sluttet seg til manifestet. (Red.anm.)

Det er ikke noen hemmelighet at Norges befolkning stadig blir eldre. Den mye omtalte eldrebølgen – som vil skylle innover landet de neste 30 årene – vil etterlate hver fjerde nordmann som pensjonist. Hvordan Norge vil løse de ulike utfordringene som følger, er derimot fremdeles et ubesvart spørsmål.

– En sykehjemsplass koster i dag om lag 500 000 til 600 000 kroner årlig. Ved å gi en omsorgslønn på for eksempel 150 000 kroner for å være hjemme med eldre, ville alle tjent på dette, sier eldeforsker Stein Husebø, leder for Verdighetscenteret ved Bergen Røde Kors Sykehjem.

Forslaget om omsorgslønn for eldrepleie er en del av et 12-punkts manifest fra Pensjonistforbundet og Verdighetscenteret, med politiske krav og løsninger for å sikre eldre en verdig alderdom i Norge. Manifestet ble lagt fram av Husebø på SAKO-konferansen på Sundvollen, tirsdag 14. september.

Ingen mulighet for det offentlige alene

Statistikk viser at mellom 70-80 prosent av oss – i uker, måneder eller år – vil være avhengig av andres hjelp når vi blir gamle. Og med én million eldre i Norge i 2050, er Husebø overbevist om at det offentlige ikke vil klare å takle bølgen av pleietrengende eldre uten hjelp.

– Det er ikke snakk om at det offentlige kommer til å klare å hjelpe alle som trenger det med enda flere eldre. Vi klarer det jo ikke engang i dag. For å sikre en eldre alderdom er vi nødt

til å bli flinkere til å passe våre egne foreldre – og for at dette skal være mulig er omsorgslønn en god ordning, sier han.

Generalsekretæren i Pensjonistforbundet, Harald Olimb Norman, mener at omsorgslønn for å være hjemme med eldre vil være en stor besparelse for samfunnet, og ikke minst gagne de eldre.

– Naturlig nok finnes det ingenting bedre for eldre mennesker enn å pleies av sine nærmeste i sine egne hjem, sier Olimb Norman.

Trenger en nasjonal standard

Et annet krav i manifestet er at det settes en nasjonal standard som definerer hvem som har krav på sykehjemsplass.

– I dag varierer det fra kommune til kommune hvor dårlig du må være før du har krav på sykehjemsplass, alt etter kapasiteten i kommunen. Derfor er det umulig for eldre mennesker å vite hva de har krav på og når de kan forvente å få hjelp, sier Olimb Norman.

Han understreker at en slik standard også vil være med på å klargjøre behovet for tiltak. – Først når vi får en nasjonal standard vil vi kunne få lister over antall trengende og plasser. Det er flott at det er tverrpolitisk enighet om å ta eldrebølgen på alvor, og da er det viktig at vi får en reell oversikt over behovet som alle kan stille seg bak, sier Olimb Norman.

Manifestet fra Pensjonistforbundet og Verdighetscenteret krever:

1. Offentlige tilgjengelige oversikter over antall sykehjemsplasser og eldreboliger nasjonalt og for den enkelte kommune.
2. Minstekrav for kompetanse og ressurser i eldreomsorgen.
3. Fagutvikling for alle ansatte innen eldreomsorgen.
4. En finansieringsplan som sikrer fagutvikling og kompetanseheving innen eldreomsorgen.
5. Kompetanseløft for medisinske forsknings- og undervisningscentre for sykehjemsmedisin.
6. En nasjonal standard som definerer hvem som har krav på sykehjemsplass.
7. Pålegg om at alle kommuner skal offentliggjøre ventelister for sykehjemsplasser.
8. Etablering av frivillighetstjenester i eldreomsorgen.
9. Statlig garanti for omsorgslønn med inntil 150 000 kroner årlig, for den som yter omsorg til en sterkt omsorgs- og pleietrengende i hjemmet.
10. Sikring av bundne midler til alle tjenester i eldreomsorgen.
11. Erfaringsdeling på internasjonalt nivå når det gjelder eldreomsorg.
12. Nasjonalt råd for en verdig alderdom.

EN STERK OPPLEVELSE

Reidun Sandbu i Sandefjord har sendt oss denne selvopplevde historien.

Det var lørdag 28. august i år. Hun var på Otta i forbindelse med at Otta feiret 20-årsjubileum som by.

På sin vandring gjennom det store handelscenteret fikk hun se en mor med to små barn som satt på en benk.

Både moren og de to barna var helt mørke i huden. Reidun antok at de sikkert hørte hjemme på flyktningmottaket på Rapham som ligger inne på fjellet ved Otta.

Den største av barna, en liten gutt på kanskje to år, satt og spiste ris fra en

lien plastboks de hadde med seg. En skjønn liten gutt. Reidun stoppet opp og prøvde å snakke med ham, men han skjønnte ingen ting.

Den minste gutten, knapt mange måneder gammel, satt på morens fang og koste seg med flaskematen sin. Moren tok ut smokken så Reidun kunne få se den lille ordentlig.

Reidun snakket med mild stemme og smilte til ham. "Svaret" hun fikk fra den lille, var et stort smil fra en tannløs munn. En tilbakemelding som gikk hjertet til Reidun, mens hun tenkte: "Hva vil livet gi deg, lille venn?"

Reidun klappet gutten på kinnet og

det smilet hun fikk har brent seg fast i minnet.

Med tårer i øynene snur Reidun seg for å gå. Da er det moren sier: "Tusen takk!" Takke for hva? Er vi ikke flinke nok til å se hverandre som medmennesker, tenker Reidun.

Vi kan ha forskjellige meninger om flyktninger og flyktningmottak.

Men har de først kommet til landet vårt, kan vi vel vise at vi er medmennesker og oppføre oss deretter. Et smil i hverdagen kan gjøre mye, både for den som får det og ikke minst for deg selv når du ser reaksjonen det kan gi.

BARNA SKAL STYRE FRAMTIDEN

Tekst: Mary Solvik

Barna skal styre framtidens verden
la oss ta vare på dem.

Gi dem menneskeverd med på ferden,
håp, tro, kjærlighet og gode hjem.

Hvor i verden de lever,
er de født på samme vis.

Og med samme rett de krever
å bli respektert – if you please!

Barna må vi satse på, gi dem selvstendighet,
kunnskap, respekt ; hjelpe det vi kan formå
med våre ressurser og intellekt.

Sier du det hjelper så lite,
noe er da bedre enn ingenting.

Sammen er vi mange må vite,
sammen får vi satt mye i sving.

Gi dem lærerike dager og timer,
hjelpe så de får ro i sinn.

Jeg er bare en fattig rimer
som vender til mitt annet kinn.

FORENINGSNUMMER OG ADRESSER

MELD DEG INN I DITT HJEMSTEDS TELEPENSIJONISTFORENING

Her møter du venner og kolleger og oppfrisker gamle minner.

ARENDA	Finn Egil Halvorsen	Lensmannsvn. 23	4815 Saltrød	37 03 08 26	952 58 324	tparendal@telepensjonistene.no
BERGEN	Roy Knag Jæger	Postboks 7150	5020 Bergen	55 56 33 33	915 38 870	tpbergen@telepensjonistene.no
BODØ/SALTEN	Gerd Blomstrand Kristensen	Tjeldberget 11/LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	416 95 790	tpbodosalten@telepensjonistene.no
DRAMMEN	Greta Thorstensen	Laurits Grønlands vei 15	3035 Drammen	32 80 07 40	970 70 863	tpdrammen@telepensjonistene.no
GJØVIK	Anni Milward	Rudslåtten 9	2830 Raufoss		905 79 297	tpgjovik@telepensjonistene.no
GLÅMDAL	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	tpglaamdalen@telepensjonistene.no
GUDBRANDSDAL	Åse Nordnes	Fyrvn. 10	2670 Otta	61 23 04 98	902 67 965	
HAMAR	Kåre Garmager	Myrveien 3	2320 Furnes	62 35 00 70	905 99 702	tphamar@telepensjonistene.no
HARSTAD OG OMEGN	Elisabeth Markussen	Utsikten 18	9406 Harstad	77 01 79 76	957 70 128	tpharstadomegn@telepensjonistene.no
HAUGESUND	Arne Fosse	Hervikvn. 10 D	5521 Haugesund	52 71 65 50	915 98 057	tphaugesund@telepensjonistene.no
HELGELAND	Oddvar Ulvang	Askeladdveien 25	8800 Sandnessjøen	75 04 30 16	413 33 665	tphelgeland@telepensjonistene.no
KRISTIANSAND	Ingvar Kallevik	Astrids vei 31	4633 Kristiansand S	38 09 13 34	901 65 520	tpkristiansand@telepensjonistene.no
KRISTIANSUND	Alfhild Haavde	Hauggata 23	6509 Kristiansund N	71 67 54 12	952 46 622	tpkristiansund@telepensjonistene.no
LARVIK	Berit Olafsen	Øvre Bøkeligt. 48	3256 Larvik	33 11 74 44	950 27 230	tplarvik@telepensjonistene.no
LEVANGER	Sigrun Moe	Rognhaug	7600 Levanger	74 08 13 62	947 29 189	
LILLEHAMMER	Helge Tordhol	Ekromskogen 38D	2624 Lillehammer	61 25 08 88	905 20 192	tplillehammer@telepensjonistene.no
LILLESTRØM	Ragnhild Dehli	Gamle Rovenv. 39	1900 Fetsund	63 88 14 22	906 47 064	tplillestrom@telepensjonistene.no
LOFOTEN	Kjell Tettlie	Postboks 2	8309 Kabelvåg	76 07 83 12	911 79 473	tplofoten@telepensjonistene.no
MOLDE	Annbjørg Megard	Øivindsveg 32	6429 Molde	71 25 32 77	452 05 836	tpmolde@telepensjonistene.no
NAMSOS	Randi Langås	Præriev. 5B	7800 Namsos	74 40 57 42	916 15 738	tpnamsos@telepensjonistene.no
NARVIK OG OMEGN	Greta Arntsen (fung.)	Myrv. 5	8517 Narvik	76 94 12 00	984 68 881	
OSLO	Dagfinn Husmo	Slalomveien 3B	1410 Kolbotn		906 35 850	tposlo@telepensjonistene.no
RINGERIKE	Halvard Solberg	Krokenvn. 16	3515 Hønefoss	32 12 27 09	924 23 634	tpringerike@telepensjonistene.no
SANDEFJORD	Yngve Stentun	Lahelleveien 117	3218 Sandefjord	33 45 12 14	911 44 433	tpsandefjord@telepensjonistene.no
SENTRALE ENHETER	Truls Erik Langeggen	Pilestredet park 1	0176 Oslo	22 11 51 61	900 29 271	tpsentraleenheter@telepensjonistene.no
SOGN OG FJORDANE	Oliv Ottesen	Skjæret 27	6800 Førde	57 82 14 87	412 78 159	tpsognogfjordane@telepensjonistene.no
STAVANGER	Marit Torkildsen	Regimentvn. 80	4045 Hafrsfjord	51 55 16 66	984 99 084	tpstavanger@telepensjonistene.no
STEINKJER	Kirsti Leiros	Muusøra 3F	7670 Inderøy		917 63 045	tpsteinkjer@telepensjonistene.no
TELEMARK	Elsie Berit Hansen	Høyania 23B	3728 Skien		472 85 760	tptelemark@telepensjonistene.no
TROMSØ	Kaare Sundquist	Blårevsvingen 8	9013 Tromsø	77 65 65 73	950 41 661	tptromsoe@telepensjonistene.no
TRONDHEIM	Marie Aashagen	Nedre Flatåsv.170	7099 Flatåsen	72 58 03 51	971 29 908	tptrondheim@telepensjonistene.no
TØNSBERG	Inger Heldal Anderson	Ospebakken 7	3153 Tolvsrød	33 33 02 94	906 09 101	tptonsberg@telepensjonistene.no
VALDRES	Astri Jodalen	Øvrevn. 43	2900 Fagernes	61 36 00 59	482 39 258	tpvaldres@telepensjonistene.no
ØSTFOLD	Johan Westgaard	Sildreveien 5	1623 Rolvsøy	69 33 52 35	901 22 699	tpostfold@telepensjonistene.no
ÅLESUND	Helge Haram	Olivermarka	6260 Skodje	70 27 51 30	908 51 360	tpaalesund@telepensjonistene.no

MINNEORD OM OLE HALSAUNET

Det kom så brått, den ene måneden var han med oss på styremøte, den neste var han borte. Vi forsto ikke at han var syk, han nevnte bare sin kone som hadde vært syk.

For oss i Telepensjonistene var han som styreformann i mange år den som drev foreningen fremover. Han var med og gjorde jobben i styret; alt fra frimerkeklistring til skriving av brev, saksbehandling og som representant på landsmøter. De siste årene ba han om avløsning som leder, men var med i styret som styremedlem.

For de av oss som har hatt ham som leder i Televerket, var han utrolig kunnskapsrik på flere felt. For oss var det nok fagkunnskapen hans vi trengte, for å få hjelp til å løse bl.a. de teletekniske problemer.

Vi kan trygt si at hadde stor autoritet, ikke bare hos oss nærmeste medarbeidere, men langt opp i rekkene i etaten der den også ble både verdsatt og benyttet. Denne autoriteten fikk han gjennom sine kunnskaper og lune væremåte. Han var et skoleeksempel på at man kan ha stor autoritet uten å være autoritær.

Med Ole ved roret fulgte trygghet i avdelingen, samtidig som han ga oss god anledning til å prøve nye teknologier, løsninger og verktøy. Dette ga som resultat interessante arbeidsdager og gode resultater.

Ole var for så vidt en stillferdig mann, men også en god kamerat og en du kunne snakke med. Vi vil alltid minnes ham og være takknemlig for å ha hatt en så god kamerat i vår midte.

Telepensjonistene Steinkjer 8. oktober 2010

Ole Halsauet

LANDSSTYRET/REDAKTØRER

LEDER	Odd-Kåre Kvalheim	Anders Sandvigs g. 18	2609 Lillehammer	61 25 82 01	900 21 534	okvalh@online.no
NESTLEDER	Anni Milward	Rudslåtten 9	2830 Raufoss	61 19 10 54	905 79 297	annimilw@online.no
SEKRETÆR	Kjell Ivar Tangen	Lutvannsv. 4	0676 Oslo	22 30 72 29	456 14 158	siftang@yahoo.no
KASSERER	Ragnhild Møklebust	Ekravn. 7C	0756 Oslo	22 50 38 19	917 53 220	ragmoek@online.no
STYREMEDL.	Nils Bøe	Tjeldberget 11/LE 301	8012 Bodø	75 58 11 68	412 94 159	nils.boe@c2i.net
	" Wenche Fahsing	Niels Bjørums gt. 38B	7800 Namsos	74 27 14 17	958 658 51	
	" Bjarne Ulvang	Myrholtet 242	5142 Fyllingsdalen	55 16 38 65	416 12 005	audnulva@online.no
	" Eva-Marie Kvelland	Vektrev. 73	0681 Oslo	22 19 76 90	975 09 729	evamar@online.no
	" Berit Olafsen	Øvre Bøkeligt. 48	3256 Larvik	33 11 74 44	950 27 230	berolafs@online.no
VARAMEDL.	Dagunn Klakegg	Elvevegen 5	6800 Førde	57 82 14 21	416 69 849	daklakeg@online.no
	" Ingvar Kallevik	Astrids vei 31	4633 Kristiansand S	38 09 13 34	901 65 520	ingsikal@online.no
	Jan H. Andreassen	Blomstervn. 37	2208 Kongsvinger	62 81 59 40	915 56 223	janhandreassen@yahoo.no
REVISOR	Edgar Roli	Krokusv. 30	1475 Finstadjordet	67 90 27 04	951 58 120	
	" Sigrid Ranheim	Krokveien 13	1481 Hagan	67 06 18 95	909 25 624	sigrra@online.no
VARAREV.	Kitty Fossum	Østaveien 60	1476 Rasta	67 90 16 87	911 95 947	kitty.fossum@getmail.no
REDAKTØR	Viggo B.	Solbråtanvn. 44A	1410 Kolbotn	66 80 55 25	908 34 347	tptelepensjonisten@telepensjonisten.no
TELEPENJONISTEN	Kristiansen					telepensjonisten.no
REDAKTØR	Hans Karsten	Bruket 4P	1621 Gresvik	69 32 72 27	905 45 712	tpnettavisen@telepensjonisten.no
NETTAVISEN	Karlsen					telepensjonisten.no

**Telepensjonistenes Landsforbund • Postadresse 1331 Fornebu • Besøksadresse: Kongensgt. 8, Oslo.
Telefon 22 77 69 52 • E-post: kon.telepensjonistene@telenor.com • Nettside: www.telepensjonistene.no**

God jul

God jul, god jul,
takk i like måte,
kjente hilsninger høres i alle rom.
Men det kan være noen som
føler seg ganske tom,
når julefeiringen begynner,
mange gode, men også vonde
minner dukker opp!
For julekvelden er minnes
kveld og gledens kveld for mange,
da Jesus-barnet i sin krybbe
ble født,
men sånn er livet,
noen kommer noen går,
noen dør i livets vår.
Men julen feirer vi hvert eneste år.
Så hva denne julehøytiden vil bringe
av gleder og sorger,
ja, det gjenstår.
Så venner i by og land
ønsket må være,
fred på jord og en god julehøytid
til liten og stor.
Og lytt til kirkeklokkenes
dunkle klang og ta julen i din favn,
og elsk dine kjære og vær glad,
for hver stund,
for ingen kjenner dagen
før solen går ned,
så lev i fred.

**Tekst og foto:
Marit Wikhammer**